

PRIKAZ KNJIGE

Croatian forest plants

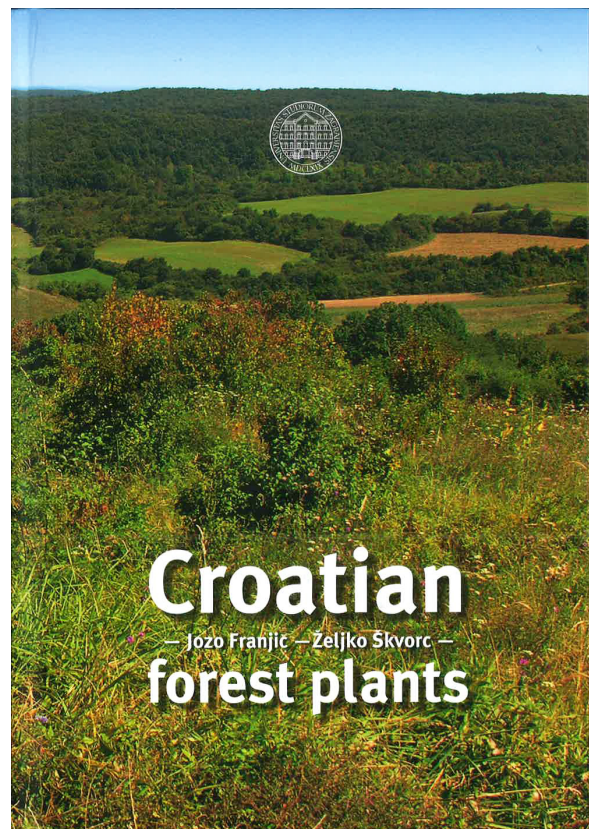
MARTINA TEMUNOVIĆ*

Sveučilište u Zagrebu, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije, Zavod za šumarsku genetiku, dendrologiju i botaniku, Svetošimunska cesta 23, HR-10000 Zagreb, Hrvatska

*Autor za dopisivanje / corresponding author: mtemunovic@sumfak.unizg.hr

Šume i šumska zemljišta pokrivaju gotovo 49 % ukupne površine Hrvatske, a šume u Hrvatskoj, koje se protežu od Jadranskog mora preko Dinarida prema Panonskoj nizini, karakterizira visoka biološka raznolikost. Knjiga *Croatian forest plants* englesko je izdanje koje objedinjava dva sveučilišna udžbenika: Šumsko drveće i grmlje Hrvatske i Šumsko zeljasto bilje Hrvatske autora prof. Jozo Franjića i prof. Željka Škvorca. Ovaj udžbenik sadrži pregled većine drvenastih vrsta, te pregled i opis najčešćih zeljastih vrsta vaskularnih biljaka koje pridolaze u hrvatskim šumama i drugim staništima usko povezanim sa šumskim staništima u Hrvatskoj (šumski rubovi, šikare, makije, šumski proplanci, livade i pašnjaci u sukcesiji itd.). Zbog specifičnih uvjeta staništa, broj vrsta koje rastu isključivo u šumama relativno je mali. Međutim, u šumi se obično može pronaći i veliki broj vrsta koje se primarno razvijaju u drugim staništima, a koja su funkcionalno povezana sa šumskim staništima. Fokus je prvenstveno na autohtonim vrstama, ali tu su navedene i neke od najčešćih i najrasprostranjenijih alohtonih biljnih vrsta koje se pojavljuju u našim šumama.

Ovaj udžbenik detaljno opisuje ukupno 474 biljne vrste (200 drvenastih i 274 zeljastih vrsta). Neki opisi dodatno sadrže osnovne informacije o srodnim ili sličnim svojstama i nižim taksonomskim kategorijama, u kojima su predstavljene morfološke i druge razlike. Svim opisima vrsta pridružene su brojne fotografije u boji. Ovaj obiman udžbenik napisan je na 1039 stranica, tvrdog je uveza i sadrži više od 1000 autorskih fotografija u boji. Knjiga se sastoji se od sljedećih poglavlja: Symbols,

Preface, Introduction, Morphology of angiosperms, Clubmosses, Ferns – horsetails, Ferns – leptosporangiate ferns, Conifers, Angiosperms – dicotyledons, Angiosperms – monocotyledons, Index, Index of scientific names, References i Authors of photographs. Vrste su prikazane i razvrstane prema razredima, a unutar svakog razreda vrste su opisane abecednim redom prema njihovim znanstvenim imenima. Sinonimi, kao i engleska, njemačka, francuska i talijanska imena preuzeti su iz izvora navedenih u bibliografiji.

Opis svake vrste započinje informacijama o geografskoj rasprostranjenosti i ekološkim karakteristikama vrste. Zatim slijedi detaljan morfološki opis koji bi trebao omogućiti identifikaciju vrste i razlikovanje od sličnih vrsta. Također, pružaju se osnovne informacije o biologiji vrste, posebno o fenologija listova i cvjetanja. Gdje god je to moguće, pružaju se osnovne informacije o unutarvrstnoj diferencijaciji i varijabilnosti, posebno za vrste koje se koriste u hortikulturi. Na kraju, pružaju se neke osnovne informacije o tome kako se biljka ili neki njezin dio koristi u ljudskom društvu (jestivost za ljude ili stoku, toksičnost, upotreba u tradicionalnoj medicini, itd.). Pritom je važno napomenuti da informacije o jestivosti i medicinskim toksičnim učincima biljaka opisanih u ovoj knjizi služe samo u informativne svrhe i njihova praktična primjena nije preporučljiva.

Potrebno je također napomenuti kako ova publikacija nije ključ za determinaciju vrsta i ne sadrži sve detaljne informacije o svim biljnim vrstama koje se mogu pronaći u našim šumama. Ona predstavlja botanički vodič za studente i amatere, praktični slikovni priručnik u području šumarstva i drugih

bioloških disciplina s potrebom za specifičnim informacijama o vrstama i nižim svojstama, osnovnim informacijama o rasprostranjenosti, staništima, morfološkim karakteristikama, biologiji vrsta, varijabilnosti, njihovom uzgoju i korisnoj vrijednosti za ljudsko društvo. Knjiga *Croatian forest plants* prvenstveno je udžbenik namijenjen studentima na studijskim programima na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Nadalje, ova će knjiga biti svakako korisna i ostalim studentima prirodnih i biotehničkih usmjerenja, šumari- ma, agronimima, farmaceutima, biologima i svima zainteresiranima za učenje o ekosustavima šuma. Jedan od ciljeva ove knjige je i širu javnost bolje upoznati s bogatom i raznolikom florom hrvatskih šuma, te doprinijeti boljem razumijevanju naše raznolike šumske flore.

Ovaj sveučilišni udžbenik na engleskom jeziku tiskan je u okviru projekta Internacionalizacija Šumarskog fakulteta "kod kuće" (InterSumfak) koji se provodio i financirao u okviru Poziva "Internacionalizacija visokog obrazovanja" iz Europskoga socijalnog fonda (ESF), Operativnoga programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020."